

Oireet

Urtikaria aiheuttaa usein voimakasta kutinaa ja iholle nousevia paukamia, jotka vaihtavat paikkaa vuorokauden (24 h) kuluessa. Toisinaan sen oireisiin kuuluu myös ihon ja limakalvojen turvotusta eli angioödeemaa.¹

Urtikaria alkaa usein voimakkaalla kutinalla. Erityisesti kutiavat kämmenet, päänahka, jalkapohjat, kyynärpäät ja polvet. Kutina on usein voimakkainta siinä vaiheessa, kun urtikarian paukammat nousevat iholle. Vastaavasti kutina alkaa hiipua, kun paukammat alkavat painua pois.^{2,3,4}

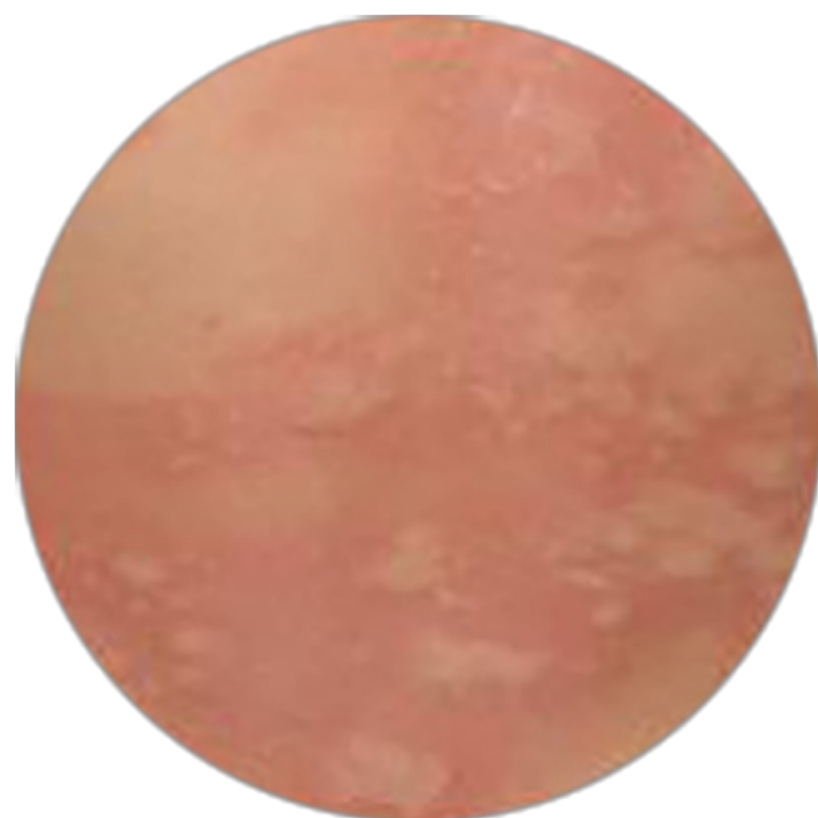
Kutina on merkittävä riesa urtikariasta kärsiville. Urtikarian aiheuttama kutina haittaa keskittymistä ja saattaa voimistua iltaisin. Etenkin yöllinen kutina voi olla erittäin rasittavaa, sillä se häiritsee unta. Unettomat yöt kumuloituvat väsymykseksi päiväsaikaan. Tutkimusten mukaan selvästi yli puolet kroonista urtikariaa sairastavista kärsii univaikeuksista.^{5,6}

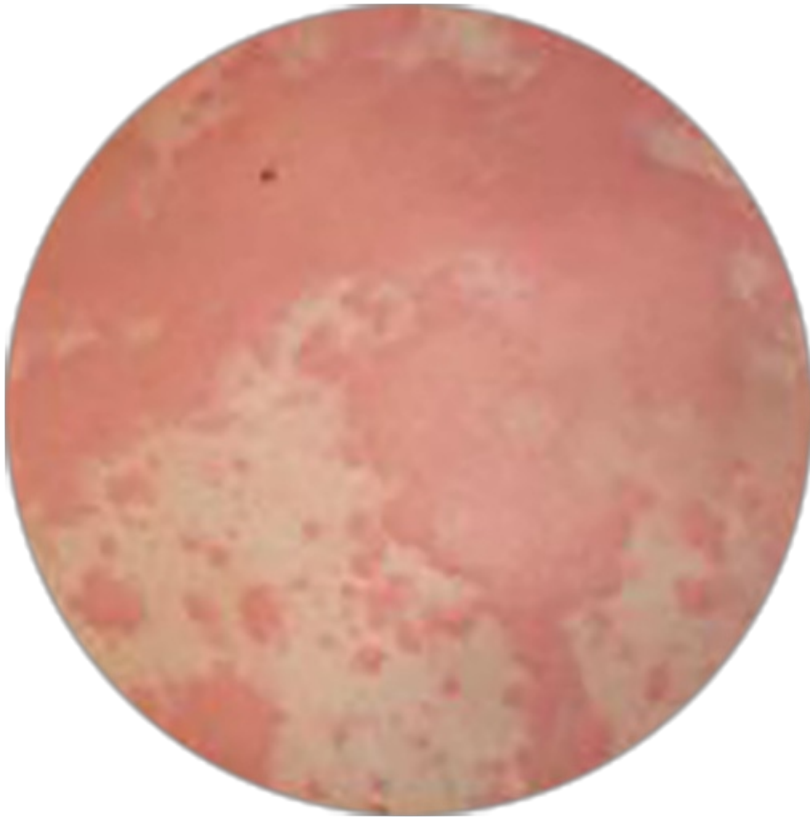
Kutisevat paukammat nousevat nopeasti iholle

Urtikaria aiheuttaa kutisevia, vaaleanpunaisia paukamia ja näppyjä, jotka nousevat ja laskevat iholla ja vaihtavat paikkaa. Paukammat ilmestyvät iholle muutamassa minuutissa ja pysyvät samassa paikassa korkeintaan vuorokauden ajan. Paukamien läpimitta voi vaihdella yhdestä millimetristä suurempiin yhtenäisiin paukamiin. Keskeltä kohollaan olevaa ihottuma-aluetta ympäröi usein tarkkarajainen punoitus.^{1,2}

Urtikariaan ei liity rakkuloita, hilseilyä tai haavautumista. Paukammat eivät myöskään jätä jälkiä parantuessaan.^{2,4}

Urtikaria voi alussa muistuttaa lääkeihottumaa tai hyönteisten puremia. Urtikarian aiheuttamat punaiset paukammat ja läiskät vaihtavat paikkaa vuorokauden kuluessa. Sitä vastoin hyönteisten puremat voivat näkyä useita päiviä samassa paikassa.^{3,4}

Angioödeema näkyy ihon ja limakalvojen turvotuksena

Urtikarian oireena voi esiintyä angioödeemaa eli syvempää ihon ja limakalvojen turvotusta. Sitä voi esiintyä lähes joka toisella kroonista spontaania urtikariaa sairastavista potilaista. Angioödeemaa voi olla myös itsenäisenä oireena ilman urtikarian muita oireita.^{1,7,8}

Angioödeemassa ihoalue, kuten huulet, kieli, silmäluomet, käsivarsi tai poski, turpoaa äkillisesti. Angioödeeman aiheuttama turvotus ei juuri kutise, mutta se voi olla hyvinkin kivuliasta. Turvotus kestää yleensä noin vuorokauden, joskus jopa useampia.^{1,7,8}

Turvotus voi joskus olla vaarallisen voimakasta. Lääkärin hoitoon tulee hakeutua välittömästi, jos

- turvotus on kielessä tai nielussa ja ahtauttaa hengitysteitä
- turvotukseen liittyy laaja-alainen nokkosihottuma
- turvotusten lisäksi on kovia, aaltomaisia vatsakipuja.⁹

Voimakas urtikaria voi olla myös äkillisen yliherkkyyssreaktion eli anafylaksian ensioire, johon liittyy myös verenpaineen laskua.²

Urtikarian oireista voit lukea lisää

Allergia, Iho ja Astmanliiton sivuilta: [Urtikaria eli nokkosihottuma - Allergia.fi](#)

Terveyskylän sivustolta: [Mitä oireita urtikariassa on? | Ihotautitalo | Terveyskylä.fi \(terveyskyla.fi\)](#)

Kuvia urtikariasta

Urtikaria aiheuttaa kutisevia, vaaleanpunaisia paukamia ja näppyjä, jotka nousevat ja laskevat iholla ja vaihtavat paikkaa. Paukamia ja näppyjä voi ilmentua milloin tahansa kehon osaan. Alla olevat kuvat ovat

esimerkkeitä, miltä oireet voivat näyttää.

Lähteet:

1. Zuberbier T et al. The EAACI/GA2LEN/EDF/WAO guideline for the definition, classification, diagnosis, and management of urticaria. *Allergy* 2022;77:734-766.
2. Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry. Urtikaria. 2018.
3. Haahtela T, Hannuksela M, Mäkelä M, Terho E. *Allergia*, 1. painos. Duodecim 2007.
4. Hannuksela-Svahn A. Nokkosihottuma eli urtikaria. Lääkärikirja Duodecim 1.7.2014.
5. Maurer M, Weller K, Bindslev-Jensen C et al. Unmet clinical needs in chronic spontaneous urticaria: A GA2LEN task force report. *Allergy* 2011;66:317-330.
6. Balp MM. et al. The Impact of Chronic Urticaria from the Patient's Perspective: A Survey in Five European Countries. *Patient* 2015;8:551-558.
7. Salava A. Angioedeema. Lääkärin käsikirja. Duodecim 29.1.2020.
8. Kulthanan K. et al. Angioedema: Clinical and Etiological Aspects. *Clinical and Developmental Immunology* 2007:26438.
9. Hannuksela-Svahn A. Angioödeemat ("allerginen turvotus"). Lääkärikirja Duodecim 19.8.2014.

FI2303208641

Source URL: <https://www.novartis.com/fi-fi/potilaille-ja-omaisille/tietoa-terveydesta/urtikaria-eli-nokkosihottuma/oireet>

List of links present in page

- <https://www.novartis.com/fi-fi/potilaille-ja-omaisille/tietoa-terveydesta/urtikaria-eli-nokkosihottuma/oireet>
- <https://www.allergia.fi/iho/ihosairaudet/urtikaria/> 6/7

- <https://www.terveyskyla.fi/ihotautitalo/ihotaudit/urtikaria-eli-nokkosihottuma/mit%C3%A4-oireita-urtikariassa-on>